

Nato och Ryssland

I dagarna ser vi påtaglig i form av militärmanövrer i öst och väst hur spänningar åter byggs upp i Europa på ett sätt och i en skala som för tankarna till kalla kriget.

Samtidigt försäkrar Natos budbärare, generalsekreteraren Jens Stoltenberg, att alla dessa övningar från Nato-sidan alls inte är riktade mot Ryssland.¹

En av ideologerna bakom Natos bildande november 1949, George Kennan, kallade det för ett historiskt misstag när västs ledare efter murens fall och Warszawapaktens och Sovjets upplösning ändå inte upplöste Nato. Kennan kallade Nato-utvidgningen för "det mest ödesdigra misstaget" i USA:s efterkrigspolitik.²

Uppenbarligen fanns det krafter, bl.a. det militärindustriella komplexet i USA, som hade stora intressen i en fortsättning av det Kalla kriget, mot en annan fiende. Efter att i någon mån ha laborerat med terrorismen som övergripande hotbild skulle det visa sig att Washington fann det mer produktivt att blåsa liv i den gamla fiendebilden och göra Ryssland, visserligen utan kommunism, till övergripande militärt hot, naturligtvis vid sidan av sekundära hot som Kina, Nordkorea och Iran.

Relationerna mellan Ryssland och Nato 1991-2017

Relationerna mellan Nato och Ryssland har under det kvartssekel som det "nya" Ryssland existerat genomgått olika faser.³

Beskriver vi relationerna från rysk sida kännetecknades **den första fasen** 1991-1997 av *eufori*.

Under denna period var den ryska ledningen övertygad om att det Kalla kriget var slut och att väst hade accepterat Ryssland som en likvärdig partner.

Åren 1991-94 monterades Rysslands alla baser i Östeuropa ned och totalt 808 000 man hemförlovades.⁴

USA:s regeringen påverkade effektivt händelserna i Kreml genom ett stort team rådgivare. De hade observatörer i varje rysk nukleär industri.

KGB-chefen Vadim Bakatin uppsökte amerikanerna och överlämnade ritningar som visade i detalj hur den amerikanska ambassaden avlyssnades. Naivt nog hoppades han på reciproka åtgärder från amerikanerna.

I FN la sig Ryssland under den här perioden oftast platt för USA. 1990-93 förekom 0 veton, när det tidigare hade varit i genomsnitt 5 om året.

Efter Sovjets upplösning var nästan en av de första åtgärderna att diplomatiska relationer med Nato upprättades. 1994 gick Ryssland med i Partnerskap för fred, samtidigt som Sverige.

1997 undertecknades ett avtal mellan Ryssland och Nato vid Natos toppmöte i Paris och 2002 bildades rådet Ryssland-Nato .

Rysslands och Natos flottor patrullerade tillsammans Medelhavet på jakt efter terrorister i operation "Active Endeavour" och tillsammans jagade de pirater i Adenviken.

1995-2003 tjänstgjorde militär från Nato och Ryssland gemensamt under FN-mandat på Balkan, ett samarbete som dock bröt samman efter 78 dagars olagliga Nato-bombningar.

Ett officiellt Nato-papper från 1995, "Strategy of US National Security in Europe" talar dock i klartext om behovet av att "vara förberedd för effektiva motåtgärder om reformerna skulle inskränkas i Ryssland"

Just "ondskefull" är det ord som professor Anders Åslund, tidigare rådgivare åt Boris Jeltsin, använder för att beskriva den ryska staten i en DN-artikel 11/3 1997.

Den andra fasen av Rysslands relationer till Nato kännetecknades av tilltagande *besvikelse* åren 1998 - 2014

Med härdsmältan i de ryska finanserna 1998, då Ryssland gjorde statsbankrutt, stod det klart att de västliga experterna hade fört in landet på en felaktig väg som inte skulle leda till det efterlängtrade västliga livsstilen.

President Boris Jeltsin tvingades utse en av de gamla sovjetledarna, den mycket populära Jevgenij Primakov, till premiärminister för att reda upp situationen.

Den förvärrades av den pågående Balkankonflikten där Nato steg för steg trängde ut Ryssland som ville värna den jugoslaviska federationen.

I mars 1999 inträffade den berömda Primakovs U-sväng.

På väg till Washington i hopp om att vinna miljardtals dollar i bistånd, beordrade han sitt flygplan att vända mitt över Atlanten, när det stod klart att Natos bombningar av Jugoslavien var nära förestående.

I maj 1999 bytte Jeltsin ut Primakov mot den unge Vladimir Putin, uppenbarligen i hopp om att denne skulle kunna rädda det västorienterade projektet.

Men historien ville annorlunda. Putin skulle leda en återuppbyggnad som ledde till en fördubbling av de reala disponibla inkomsterna mellan 1999 och 2006” och en BNP som växte med faktorn 2,7 från 2006 till 2014. ⁵

Under den här perioden förändrades i snabb takt de internationella villkoren för Ryssland.

Efter Natos två expansionsvågor frånträdde Förenta staterna ensidigt ABM-fördraget vilket öppnade för en ny nukleär rustningsspiral.

Natos utvidgning var i sig ett grovt löftesbrott. I samtalen som föregick Tysklands återföreningen protokollfördes att "Francois Mitterand, John Mayor och George Baker sa alla samma sak: Nato kommer inte att

flytta en enda tum österut och inte ett enda Warszawapaktsland kommer att beviljas inträde i Nato".⁶

Nato - från 12 till 29 medlemmar

När Nato tillkom 1949 var det framför allt för tjäna USA:s . Uppgiften var enligt Nato:s förste generalsekreterare, Lord Ismay "att hålla Sovjet ute, Tyskland nere och USA inne" i Europa.

12 länder var med från början och idag är de 29⁷ Makedonien, Georgien och Bosnien finns i väntrummet och Ukraina har som det heter "utlovats en inbjudan". Ytterligare 22 länder deltar i Partnerskap för fred och 15 länder till har "institutionaliserade dialogprogram".

Nato svarar för 70 % av världens militärutgifter. USA svarar ensamt för över hälften av världens militärutgifter.⁸

Istället för kalla kriget har världen från 1990 till idag upplevt en rad krig varav det på Balkan, Irak, Afghanistan, Libyen, Syrien och Jemen bara är de mest kända.

Totalt räknar man med 9-11 miljoner döda i dessa krig.⁹

Femdagarskriget mot Georgien 2008 blev ett uppvaknande för Ryssland. Även om det aldrig har klarlagts om Georgiens president Micheil Saakasjvili fick klarsignal från Washington för sitt angrepp på Sydossetien utgår man i Kreml från att han inte kan ha fattat beslutet ensam.

Till sin häpnad upptäckte den ryska ledningen att västvärlden, så snart kriget var slut anklagade Ryssland för det som hade hänt.¹⁰ Detta trots att EU:s särskilda utredare fann det entydigt att Georgien startat kriget.¹¹

Kriget blev också en tankeställare för den ryska ledningen i så måtto att de ryska arméförbanden visade sig ha undermålig utrustning. Den ryska krigsmakten som under Jeltsinåren varit närmast i upplösningstillstånd gick in i en upprustningsperiod med stigande försvarsanslag.

Det fanns också skillnader i den ryska ledningen. Georgien valde att gå till anfall när president Medvedev befann sig i Beijing för OS öppnande¹². Beslutet om en rysk truppinsats dröjde därför två dagar.

Samma skillnad märktes vid Nato-insatsen mot Libyen 2011, då Ryssland liksom Kina valde att släppa igenom FN-resolutionen som föregick Natos intervention, medan premiärminister Putin tämligen omgående dömde ut Natos bombningar som stridande mot resolutionen.

Den russofobiska stämningen i USA började byggas upp långt före Krimhändelserna. Med hänvisning till fallet Magnitskij, en kroniskt sjuk revisor som avlidit i rannsakningshäkte i Moskva antog kongressen Magnitskij-lagen 2012, som sedan kom att bilda mall för kommande sanktioner.¹³

Den tredje fasen i Rysslands relationer med Nato, från 2014 till idag, kännetecknas av *realism*.

Händelserna i Ukraina i februari 2014 innebar en upptrappning av den västliga aktiviteten på postsovjetiskt territorium. Olika färgrevolutioner hade genomförts med väststöd i Georgien (2003), Kyrgyzstan (två gånger, 2005 och 2010) och i Ukraina 2004-05, men i Ukraina fann man det nu nödvändigt med en upprepning, denna gång i form av en blodig kupp genomförd av öppet fascistiska och extremnationalistiska grupper. De 5 miljarder dollar som USA satsat på en omvandling i Ukraina¹⁴ skulle äntligen ge utdelning.

I det läget hände något oväntat. Befolkningen på Krim, vars krav på avskiljande länge hade trampats ned av Kiev, reste sig plötsligt och genomförde en folkröstning om återinträde i Ryska federationen.¹⁵ De ryska trupper som redan fanns på Krim övervakade vallokalerna - det var allt som behövdes för att hela avskiljandet skulle bli fullständigt oblodigt. Rysk militär placerade sedan enheter längs Krims gränser som tydligt avskräckte varje försök till intrång.

Beslutsamheten i det ryska agerandet tog väst på sängen. Följden blev en närmast hysterisk kanonad av fördömanden och sanktioner som ännu inte har avklingat utan snarare förstärkts i och med USA:s presidentval och hela det jippo som kallas "Russiagate".

Demagogin kring Rysslands påstådda brott mot folkrätten var lika högljudd som ihålig. Än idag har väst inte förmått att tillbakavisa den ryska argumentationen kring självbestämmanderätten, utan kringgår som regel det folkrättsliga argumentet för att istället ta upp underordnade frågor.¹⁶

Krims avskiljande från det tilltänkta Nato-landet Ukraina var en stor förlust för Nato-sidan, som hade långt gångna planer på att ta över den ryska örlogsbasen Sevastopol, vilket teoretiskt skulle kunna ske från 2020 eller i vart fall 2040.

I USA blev reaktionen att omedelbart inleda en upprustning. I juni 2014 började Obama genomföra European Reassurance Initiative (ERI), ett program för ökad amerikansk militär närvaro i Central- och Östeuropa, som från en budget på en knapp miljard dollar 2015 i år har en budget på 3,5 miljarder dollar 2017.¹⁷ 83 procent av kostnaderna gäller US Army, bl.a. ca 5 000 militärer som tillförts baser i öst.

Efter Nato-mötet i Wales i september 2014 bygger Nato upp en snabbinsatsstyrka (Very High Readiness Joint Task Force, VJTF) i Europa på 30 000 man. Nato har velat dra in Sverige i den styrkan och det har förts hemliga förhandlingar om detta¹⁸. S k Nato Force Integration Units bildas i sex länder som är frontstater mot Ryssland - De tre baltiska länderna Polen, Rumänien och Bulgarien.

UK, Danmark, Estland, Lettland, Litauen Holland och Norge ska bilda en Joint Expeditionary Force (JEF). Idén med de här specialstyrkonra är att vacklande Nato-länder inte ska kunna inlägga veto mot militära operationer.

Natos militärbudgetar steg från 892 miljarder dollar 2015 till 918 miljarder dollar 2016. USA svarar för 641 miljarder dollar av detta, vilket är mer än resten av världens tillsammans.¹⁹

Den ryska försvarsbudgeten 2016 uppgick enligt SIPRI till 69,2 miljarder dollar i fjol. Den ekonomiska krisen (oljeprisfallet mm) tvingade den ryska regeringen att dra i bromsen och försvarsbudgeten för 2017 har dragits ned med en fjärdedel till 48 miljarder dollar, vilket var den lägsta siffran sedan 2011.¹

2007-15 ökade Rysslands försvarsutgifter med 76 procent, men den trenden tycks bruten. Även 2018 kommer försvarsanslagen att minska, signalerade Rysslands president Vladimir Putin nyligen.²⁰

Natos rustningskostnader var alltså enligt senast kända statistik drygt 19 gånger större än Rysslands.

Ändå ska man inte överdriva trenden i USA:s och Natos rustningar. Efter att ha trappat ner USA:s militära närvaro i Europa trappas den nu åter upp och befinner sig på ungefär samma nivå som 2012.

USA brottas med en rad återhållande faktorer när man nu ökar kapprustningen igen. ²¹

Antagligen har vi ännu inte sett botten på de rysk-amerikanska relationerna som just nu ser ut att bli sämre för var dag. Det är också tydligt att EU effektivt trycker ner minsta tendenser från

---

¹ <https://www.nextbigfuture.com/2017/03/russia-cuts-military-budget-25-from-65.html>

<http://russia-insider.com/en/politics/us-spend-military-2018-what-russia-spends-15-years/ri20396>

http://www.defenseworld.net/news/18745/Russia_Cuts_Military_Budget_By_25_To_US_65_Billion#.Wa5FstFLeHs

<http://www.janes.com/article/68766/russia-announces-deepest-defence-budget-cuts-since-1990s>

medlemsländerna (Ungern, Tjeckien, Grekland, Italien, Österrike) att vilja bilägga konflikten med Ryssland.

Även under åren efter Georgienkriget, då relationerna surnade har Ryssland visat vilja att vända blad och återställa relationerna.

I december 2009 kontaktade Nato Ryssland för hjälp med transporter till Afghanistan, vilket Ryssland gick med på. Icke-dödligt gods fick fraktas med järnväg genom Ryssland och även bunkras i en bas vid Volga.

2011 genomfördes två gemensamma övningar, en med stridsflyg och en med ubåtar.

I februari 2014 svarade parterna gemensamt för övervakningen av det fartyg som skulle ta hand om syriska lager av kemiska stridsmedel.

Kontakterna i rådet Ryssland-Nato har varit inställda sedan 2014, men en första kontakt togs mellan den ryske generalstabschefen Valerij Gerasimov och ordföranden i Natos militärkommitte Peter Pavel i mars 2017.

Förslag om konkreta avspänningsåtgärder från rysk sida, t ex förbud mot flygningar med transpondrarna avslagna, har besvarats med tystnad från Nato.

2017 genomför Nato mer än 40 övningar i europeiska länder, Turkiet, Östersjön och Medelhavet.²²

En ödesfråga

Förhållandet mellan USA/Nato och Ryssland är ett nav som till stor del har styrt världshistoriens förlopp under hela 1900-talet.

Ryssland är även i sin nya kraftigt nedskurna skepnad en världsmakt, den enda makten med kärnvapenparitet med USA och världens till ytan största land.²³

Från rysk sida finns ett starkt intresse av en normalisering. Faktum är att Ryssland minst fem gånger i historien har försökt komma med i Nato .²⁴

Det ska naturligtvis inte uppfattas som att Ryssland i något läge varit berett att underkasta sig USA:s hegemoni. Ryssland hade kunnat vidhålla sina uppfattningar inom Nato och röstat emot de åtgärder det ogillat. Men det hade utan tvekan ändrat Natos karaktär.

Ett liknande utspel gjordes av den dåvarande presidenten Dmitrij Medvedev i juni 2008 när han föreslog en ”eurasiatisk säkerhetsöverenskommelse” som skulle sträcka sig från Vancouver till Vladivostok och alltså innefatta Ryssland, Europa, USA och Kanada. Kärnan i en sådan överenskommelse skulle vara ”en odelbar säkerhet”, vilket innebar att ingen part fick företa handlingar som har negativ effekt på någon annan.

Förslaget fick inget gensvar. Från rysk sida blev den naturliga slutsatsen att gå vidare utan Nato. I juli 2009 meddelade Putin, då premiärminister, bildandet av tullunionen Ryssland, Vitryssland,

Kazakstan, vilken fem år senare uppgraderades till en "ekonomisk union" till vilken även Kyrgyzstan och Tadzjikistan anslutit sig, medan Armenien, Uzbekistan och Mongoliet nämns som vidare kandidater.

Shanghai-organisationen och BRICS ingår också som byggstenar i strategin för en multipolär värld, som utmanar USA:s och Natos hegemoni.

Rivalitetens orsaker

När man kommer in på de orsakerna till rivaliteten mellan USA och Ryssland, två länder åtskilda av världshaven, som egentligen inte skulle behöva ha så motstridiga intressen, kommer man ut på mycket djupa vatten.

Man måste å ena sidan söka förklaringar till USA:s exceptionalism, manifest destiny-filosofin osv.²⁵

Å andra sidan måste man söka förklaringar till varför det ryska folket inte som så många andra folk helt enkelt har inordnat sig under amerikansk hegemoni. Svaret finns antagligen någonstans i Leo Tolstojs "Krig och fred", men där kan jag tyvärr inte hjälpa er med någon sidhänvisning - glöm dock inte det stora efterordet.

Som Oliver Stone sa i samtalen med Putin kan man "hävda att Förenta staterna egentligen inte oroar sig för hotet mot Europa. Det är Rysslands existens som oroar dem."

Redan själva existensen av detta väldiga rike med dess lika väldiga rikedomar gör Ryssland till föremål för aggressionsplaner.

Som vargen säger till haren i Krylovs fabel: Du är skyldig redan genom det att jag vill äta upp dig.

Det fanns en tid efter första världskriget, när västmakterna drömde om att dela upp Ryssland mellan sig.

I hemliga kommentarer till USA-presidenten Wilsons "14 punkter" som låg till grund för Versaillesfördraget fanns bl a en karta som visade hur man tänkte sig att stycka Ryssland.²⁶ Sibirien skulle gå till USA. De nybildade staterna skulle vara protektorat.

Ryssland var självklart inte ens inbjudet till fredskonferensen. Den tysk-ryska freden i Brest-Litovsk i mars 1918 hade bl.a. berövat Ryska imperiet en tredjedel av dess befolkning, hälften av industrin och nittio procent av kolgruvorna.

"Ryssland är alltför stort och enhetligt för världens säkerhet", sa president Woodrow Wilsons strategiske rådgivare "överste" Edward M House.²⁷

USA fick Armenien, Azerbajdzjan och hela Kaukasus som mandatområde. I september 1918 tänkte man t o m skicka USA-trupp upp för Volga.

Ryssland skulle underkastas samma "öppna dörrens" politik som tidigare gjort Kina till halvkoloni.

Nu gick det ju inte så. Ryssland reste sig och hon står än.

Visserligen är landet illa tilltygat. Vid Sovjetunionens upplösning hamnade 25 miljoner ryssar utanför landets gränser. Idag tränar Nato redan i Ukraina, Georgien och Baltikum. Tre miljoner rysktalande lever instängda i enklaven Donbass och hotas mer eller mindre av likvidering.

Dagens Ryssland är inte heller den politiska monolit som Sovjetunionen var med en väldig potential av ideologiskt medvetna och organiserade medborgare, beredda att gå i första ledet.

Var och en förstår att Ryssland minst av allt befinner sig i ett expansionsskede och att hela bilden av en växande fara för ett aggressivt Ryssland egentligen syftar till något helt annat, att skärpa inringningen av Ryssland, genom ekonomisk isolering och sanktioner och kapprustning utarma landet och sedan i första hand med politiska medel – ännu en färgrevolution – säkra Ryssland för den västliga hegemonin.

I den kampen menar jag att alla antiimperialister, oavsett vilka barrikader vi stod på igår, måste visa en grundläggande solidaritet med Rysslands motstånd mot hegemonisträvandena, liksom med alla andra stater och organisationer – exempelvis BRICS – som verkar för en multipolär och mer rättvis värld.

Stefan Lindgren

(Tal Alvik 3/9 2017;

<http://hem.bredband.net/b116035/arkiv/runato.htm>

Noter

---

¹ <http://www.8dagar.com/2017/08/dn-ljuger-om-zapad-2017.html>

² <http://www.nytimes.com/1998/05/02/opinion/foreign-affairs-now-a-word-from-x.html?mcubz=3>

³Om man betraktar relationerna Ryssland - Nato från Natos horisont så var startpunkten Nato 1.0, det kalla krigets Nato, helt inriktat på att bekämpa och innesluta "ondskans axelmakter", varav Sovjet var den främsta.

Sovjets upplösning blev signalen till ett Nato 2.0.

Det var ett Nato som i öppen strid med sin egen stadga gick utanför medlemsstaternas territorium och uttryckligen ställde sig uppgiften att försvara västvärldens ekonomiska intressen - "globaliseringen" - på alla kontinenter. Främsta exempel på den perioden blev interventionen på Balkan; Afghanistankriget 2001 till idag, samt Natos operation på Afrikas Horn som startade 2008 pågår ännu och syftar till att reda upp i det kaos som skapades i Somalia av den USA-ledda interventionen 2006.

2010 förklarade Natos dåvarande generalsekreterare Anders Fogh Rasmussen att tiden var kommen för Nato 3.0. Konflikten med Ryssland och Natos militära uppbyggnad i öst prioriterades upp.- Dock kvarstod alliansens globala uppgifter (Libyen 2011; från juli 2016 deltagande med AWACS-plan över Syrien och Irak) inklusive cyberrymden. Se vidare denna gedigna dokumentation från vänstern i EU-parlamentet: <http://www.sabine-loesing.de/kontext/controllers/document.php/73.d/7/7e77d8.pdf>

⁴ <https://missiontonato.mid.ru/web/nato-en/russia-nato-facts-and-myths>

⁵ <https://www.theguardian.com/world/2015/may/06/vladimir-putin-15-ways-he-changed-russia-world>.

⁶ Se "Did the West Break Its Promise to Moscow?" av Uwe Klussmann, Matthias Schepp och Klaus Wiegrefe, *Der Spiegel* (den 26 november 2009). <http://www.spiegel.de/international/world/nato-s-eastward-expansion-did-the-west-break-its-promise-to-moscow-a-663315.html> och

---

https://www.files.ethz.ch/isn/96687/00_Jun.pdf. Se även Tom Angelakis: "Russian Elites Perceptions of Nato Expansion", Institute of Strategic and International Studies Briefing Paper #11 Studies maj 1997 samt Jevgenij Primakov: "Years in Big Politics" Moskva 1999, utdrag därur på https://www.files.ethz.ch/isn/96687/00_Jun.pdf.

⁷ De första medlemmarna var USA, Kanada, Storbritannien, BeNeLux, Danmark, Norge, Island, Frankrike, Italien, Portugal; 1952 tillkom Turkiet och Grekland; 1955 BRD; 1982 Spanien (med förbehåll att dess armé inte skulle delta i Natos militära operationer); 1999 Tjeckien, Ungern och Polen; 2000 Estland, Lettland, Litauen, Slovenien, Slovakien, Rumänien och Bulgarien; 2009 Albanien och Kroatien; 2017 Montenegro

⁸ Sedan Sovjets sönderfall har USA mer och mer antagit rollen som självutnämnd världspolis. Idag har USA baser över hela världen – vi vet inte exakt hur många, 800 till 1 000, kanske fler. Amerikanska trupper finns i över 130 länder och därutöver finns det militärdelegationer och en del fördrag. Dess militär finns utplacerad i mer än 150 länder av 193 runt om i världen. Över 160 000 USA-militärer arbetar utomlands varav 66 000 i Europa; 80 000 i Östasien och Stillahavsområdet; 5 000 i Nordafrika, sydvästra och södra Asien.

⁹ Nils Andersson: *La Guerre et la Paix, entre réalité et utopie*.

¹⁰ Carl Bildt fann det exempelvis lämpligt att jämföra Putin och Hitler och Sydossetien med Sudetenland, en jämförelse som Hillary Clinton senare övertog.

¹¹ http://echr.coe.int/Documents/HUDOC_38263_08_Annexes_FRA.pdf.

¹² OS-ceremonier, när stora delar av världens media är samlade på ett ställe, är extremt farliga ögonblick i historien. Den blodiga kuppen i Kiev genomfördes på näst sista dagen av OS i Sotji.

¹³ Magnitskij arbetade åt den amerikansk-brittiske finansmannen Bill Browder, ironiskt nog sonson till det amerikanska kommunistpartiets ordförande under andra världskriget Earl Browder. Browder d y:s specialitet var att svärta ned statsägda företag på väg att privatiseras, för att sedan överta dem och inkassera kursvinsten.'

På grundval av detta enskilda tragiska dödsfall

14

www.youtube.com/watch?v=3DU2fYcHLouXY&usg=AFQjCNFYVJwvC18aU8-7F-QZ8KIsVHQPeA

¹⁵ Man glömmer ofta att krimbornas beslut 2014 hade ett långt förspel. 1991 hölls en folkomröstning på Krim där över 80% av väljarna deltog, varav 93,26% stödde ett återställande av Krim som en autonom republik i Sovjetunionen. 5 maj 1992 deklarerade Krimparlamentet halvöns självständighet förutsatt att en folkomröstning i augusti 1992 godkände detta. 13 maj 1992 ogiltigförklarade det ukrainska parlamentet Krimparlamentets självständighetsdeklaration och gav president Kravtjuk rätt att använda alla nödvändiga medel för att stoppa Krims oberoende.

¹⁶ Artikel 1, avsnitt 2 i FN-stadgan lyder: ”Att mellan nationerna utveckla vänskapliga förbindelser, grundade på aktning för principen om folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt samt vidtaga andra lämpliga åtgärder för att befästa världsfreden.” På samma sätt föreskriver artikel I, avsnitt 1 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, ett bindande fördrag om mänskliga rättigheter, att ”alla folk har rätt till självbestämmande. Med stöd av denna rätt får de fritt bestämma sin politiska ställning och fritt fullfölja sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling.”

17

http://comptroller.defense.gov/Portals/45/Documents/defbudget/fy2017/FY2017_ERI_J-Book.pdf

¹⁸ <https://www.svd.se/40-000-soldater-fran-nato-ska-ova-runt-ostersjon>

¹⁹ Som påpekas i EU-vänsterns dokumentation skulle det kosta 74-140 miljarder dollar att uppnå ALLA de millenniemål som FN uppställt (att avskaffa den extrema fattigdomen i världen, erbjuda alla tillgång till primärskola, bekämpa malaria, Hiv/aids och andra sjukdomar osv)..

<http://www.sabine->

[loesing.de/kontext/controllers/document.php/73.d/7/7e77d8.pdf](http://www.sabine-loesing.de/kontext/controllers/document.php/73.d/7/7e77d8.pdf)

---

²⁰ ria-novosti 15/8, <https://www.sipri.org/sites/default/files/Milex-constant-2015-USD.pdf>

²¹ USA:s statskulden är på 20 biljoner dollar vilket är en större summa än den årliga bruttonationalprodukten (För Ryssland är motsvarande siffror 150 miljarder dollar och 12 procent av BNP; Se <https://debtclock.tv/world/russia/>).

USA:s kostnader för en rad projekt, bl.a. flygplanet F-35 och hangarfartyget Gerald R Ford har skenat. Program har inställts, t ex jagaren Zumwalt. Och kärnvapenstyrkorna kräver modernisering för 400 miljarder dollar 2017-26, varav 267 miljarder dollar faller på försvarsbudgeten. <https://www.cbo.gov/sites/default/files/115th-congress-2017-2018/reports/52401-nuclearcosts.pdf>

²² <http://www.8dagar.com/2017/08/dn-ljuger-om-zapad-2017.html>

²³ När USA inte målar upp Ryssland som ett globalt hot kan det ibland ringaktande reducera s till en "regional makt", som man inte behöver bry sig om (uteslutning ur G8 etc.). Men USA har aldrig kunnat svara på Putins motfråga: "Regional makt? Men i vilken region?"

²⁴ **1951:** Vid segrarmakternas biträdande utrikesministerkonferens 1951 framförde Sovjets utrikesminister Gromyko att om Nato var riktad mot tysk aggression skulle Sovjet vilja bli medlem, en anmärkning som publicerades i Pravda.

I augusti 1952 talade Stalin med den franska ambassadören och förklarade att om Nato var en fredlig allians då borde Sovjetunionen borde gå med i den.

Detta var inte bara propaganda, konstaterar militärhistoriker Geoffrey Roberts "Det var också ett seriöst förslag, konstruerat för att göra kollektiv säkerhet mer välsmakande för väst och öppna möjligheter till förhandlingar som skulle kunna leda till alleuropeisk avspänning", skriver han.²⁴

1954: Natos bildande följdes med stigande oro av Sovjetunionen. När västmakterna beslutade att godkänna Västtysklands återmilitarisering och inträde i Nato (fullbordat 1955) svarade Sovjetunionen med flera initiativ. 18

- Man föreslog ett avtal om kollektiv säkerhet, framlagt vid en utrikesministerkonferens i Berlin i januari-februari 1954. I det sammanhanget föreslog man att Tyskland skulle återförenas och få en neutral status.

- I en not till Nato ansökte sovjetunionen 31 mars 1954 om inträde i Nato. Sovjet gick med på att USA skulle få vara med och bestämma över Europas öden och Sovjet var berett diskutera ett Natomedlemskap förutsatt att Nato "upphörde att vara en sluten allians av stater utan skulle vara öppen för andra europeiska stater som, tillsammans med bildandet av ett effektivt europeiskt säkerhetssystem, skulle vara av stor betydelse för främjandet av universell fred".

- 24 juli samma år riktade man ett förslag till alla europeiska stater och USA om en gemensam konferens, med Kinas som observatörer.

I maj 1954 avvisade västmakterna förslaget med motiveringen att Sovjetunionens medlemskap skulle vara "...Det är överflödigt att understryka det absolut orealistiska i ett sådant förslag. Det strider mot själva principerna som västmakterna bygger sitt försvars- och säkerhetssystem på".

När samtliga förslag avvisades från västsidan samlades östblocket till en konferens i Warszawa i maj 1955 där Warszawapakten bildades.²⁴

1991: Redan innan Jeltsin hade kommit till makten, när han bara var president för den ryska socialistiska rådsrepubliken inom Sovjetunionen, 20 december 1991, skrev han ett brev till Nato och uttryckte Rysslands önskan att ansluta sig till Nato.

Vid det första möte som Nato höll med f d Warszawapaktsländer förklarade Sovjets sändebud, ambassadören i Belgien Nikolaj N Afanasievskij, att hans land inte längre existerade och att alla referenser till Sovjetunionen skulle strykas ur kommunikén. Som en utrikesminister uttryckte det "började mötet med 25 länder närvarande och slutade med 24". Formellt upphörde Sovjet att existera först 11 dagar senare.

Afanasievskij läste upp brevet från Jeltsin. Natos generalsekreterare Manfred Wörner blev så tagen på sängen att han genast övertalade mötet att Ryssland **inte** hade ansökt om medlemskap. ”Han bara väcker en fråga och säger sedan att han betraktar det som ett långsiktigt mål”.

”Det innebär en risk för utspädning av Nato”, sa den belgiske utrikesministern.

1997: När presidenterna Jeltsins och Clinton träffades i Helsingfors i mars 1997 gav Jeltsin sitt godkännande av Natos östutvidgning och frågan om Rysslands Nato-medlemskap avfördes med en hänvisning till att Kina i kategoriska ordalag avvisat en sådan lösning.

2000 och 2003: Situationen upprepades igen 2000 och 2003. I juni 2000 var Bill Clinton i Moskva. Putin sa då att ”Ryssland antagligen borde överväga att bli medlem i Nato”.

Clinton tittade på sin rådgivare Sandy Berger som ”plötsligt fann en fluga på fönstret oerhört intressant”. Utrikesminister Madelaine Albright stirrade ut i tomma intet-

Clinton räddade sig med ett något svävande svar: ”Varför inte? Jag tror att det är möjligt.”

Putin upprepade frågan 2003, men fick lika liten reaktion.

²⁵ ”Manifest destiny” (ung. det uppenbarade ödet) är ett begrepp som går tillbaka på en artikel av en John O Sullivan 1845 som argumenterade för annektering av de delar av Oregon som britterna fortfarande höll:

"And that claim is by the right of our manifest destiny to overspread and to possess the whole of the continent which Providence has given us for the development of the great experiment of liberty and federated self-government entrusted to us".

Historikern Federick Jackson Turner talade om den "rörliga gränsen" (frontier). USA var inte ett geografiskt fixt begrepp och kunde i själva verket omfatta hela Stilla havet, ansåg bl.a. historikern Brooks Adams vid Johns Hopkins-universitetet. Jan Myrdal har behandlat detta.

---

²⁶ Den franske konseljpresidenten Clemenceau skrev "att tala med Wilson var som att tala med Jesus Kristus". Wilson, som såg sig som representant för La volonté generale, förklarade bl.a. "USA strävar inte efter att behärska världen utan efter att tända ett ljus som världen aldrig förut skådat, frihetens, principernas och rättvisans ljus". (1914)

²⁷ Edward Mandell House, född 26 juli 1858 i Houston, Texas, USA och död 28 mars 1938 i New York, USA, var en amerikansk diplomat och rådgivare åt presidenterna Woodrow Wilson och Franklin D. Roosevelt. Han spelade en central roll vid utarbetandet av villkoren för fredsavtalet som följde på första världskriget. Han är känd som överste House, trots att han inte hade någon militär bakgrund.

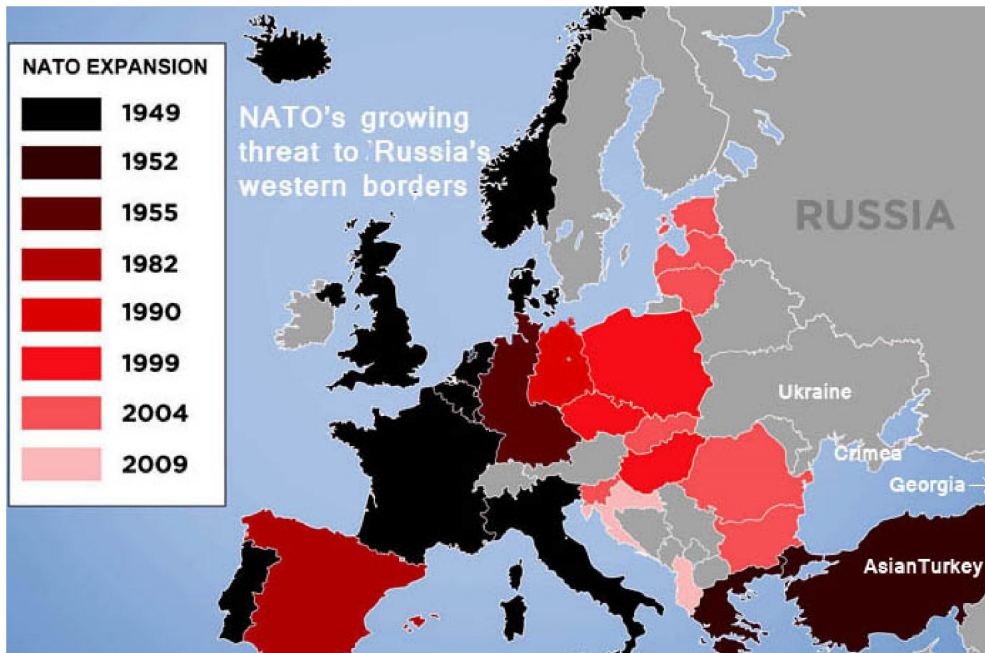
Överste House skrev i sin dagbok för 19 september 1918):

"... resten av världen kommer att leva mer fridfullt, om istället för ett stort Ryssland kommer det att finnas fyra Ryssland i världen. Ett - Sibirien och resten – det uppdelade europeiska Ryssland."

Överste House som bröt med Wilson efter Versailles roade sig med att skriva en roman, "PHILIP DRU: ADMINISTRATOR. A STORY OF TOMORROW 1920 – 1935" där huvudpersonen Dru roar sig med att rita om världen.

"Japan och Kina skulle få hela Ostasien som sin inflytelsesfär och om det roade dem att driva Ryssland tillbaka till Europa, skulle ingen ingripa".

"Den stora giganten hade ännu inte gjort sig av med sina medeltida metoder och sedvänjor... Ibland tänkte Dru i sina dagdrömmar på Ryssland i dess storhet, folkets okunnighet och hopplöshet, och undrade när det skulle befria sig. Det fanns, det visste han, mycket att göra för någon i detta despotiska land."

NATO EXPANSION

